

884.

6,

1851.

Waimoliik tähttramat

Nr. 334. selle aasta peäle

1851.

(Wändra õppetaja kirjotud.)

Kuk, oh laula waljuste,
laula, et sind kuuldakse:
„Tehke tööd ja palluge,
Summal aitab peage!”

Der Druck dieses nur in den Kaiserregierungsabzu-
setzenden Kalenders ist unter der Bedingung gestattet, daß nach
Vollendung desselben die vorschriftmäßige Anzahl von Exemplaren
an das Dorpat'sche Censur-Comité eingesandt werden.

Dorpat, den 7. September 1850.

Stellv. Censur-Mitw. *Stellv. Censur-Mitw.*

Tartolinnas trükkitud

Stinmanni lesje ja E. Mattieseni kirjadega;

ja seälsammas ka müüakse.

Namato hind on 10 kopp. hõbbe.

Sel aastal on 365 päwa.

2 Mos. ram. 23 p. 12 ja 13 s.: „Kui päwa pead sa omma tööd teggema, ja seitsmel päwal hingama, et sinno härg ja so esel saaks feista, ja so ümmardaja laps ja woõras saaks hingada.“

Ja kandke hoolt igga asja pärast, mis ma teile ollen ütelnud; ja teiste jummalatte nimme peäle ei pea teie mitte mõtlema, sinno suust ei pea sedda mitte kuulama.“

Laulo ram. 90, 12: „Õppeta meid omad päwad uenda ülesarwama, et meie tarust süddamesse same.“

Päwa- ja kuwarjotamissed.

Päwa warjotaminne on 16 heinaku päwal, tel 4 pärast lounat.

Ku warjotaminne on 5 neäriku päwal, tel pool 6 pärast lounat.

1 Mos. 1, 3. 4. „Ja Jummal ütles: Sago walguõ, ja walguõ sai. Ja Jummal watas walguõse, et ta hea olli, ja Jummal teggi wahhet walguõse ja pimmeduõse wahhele.“

Aastade arwaminne.

Mailma lomisest arwatakse pea jubba	aastat.	6000
Õnnisteggia sündimisest Betlemma		
lautas	1851	
Jummal mehe Lutteruõse õige usõ		
jälle ueste üleswõtmisest	334	
Sure Keisri Herra Nikolai Pawlowitsa		
anjärje pärrimisest	26	
Kui meie maal willi hukka läks sel		
näljaaastal	5	

Nelli aasta jaggo.

Kewwade hakkab 9mal paastoku päwal.

Sui	10	Janiku	„
Süggise	11	Mihkleku	„
Talwe	10	Jouloku	„

Wata Jobi ram. 8, 9.
ja loe Ebrea ram. 13, 8.

I. Meäriku.

Minna ollen se Issand, sin-
no Jummal. Sul ei pea mitte
teisti Jummalaid ollema minno
kõrwas.

Jesuse ümberleikamine.

1 Esmasp.	Meäri p.
2 Teisip.	Sago walguš,
3 Keštnädd.	ja walguš sai. —
4 Neljap.	Omna palle higgigi sees
5 Rede.	pead sa leiba söma. —
6 Laupäaw.	3 Runninga p.

Jesus templis.

7 Pühhap.	Arge rielge mitte
8 Esmasp.	tee peäl. —
9 Teisip.	Jehowa on kunningas
10 Keštnädd.	itka ja iggaweste. —
11 Neljap.	Minna ollen Jehowa
12 Rede.	sinno arst. —
13 Laupäaw.	—

Rana pulmad.

14 Pühhap.

(Jannari ku.)

15 Esmasp.	Kas Jehowa käsfi
16 Teisip.	on lühhemaks sanud? —
17 Keštnädd.	Tõnnise p.
18 Neljap.	Rägi,
19 Rede.	sest so sullane
20 Laupäaw.	kuleb. —

Kapernauma pealik.

21 Pühhap.	Minna tean,
22 Esmasp.	et mo lunnastaja ellab. —
23 Teisip.	Issanda kartus
24 Keštnädd.	se on tarkus. —
25 Neljap.	Siit sadit pead sa tulles. —
26 Rede.	Omna tibade warjo alla
27 Laupäaw.	panne mind warjule. —

Jesus laewas.

28 Pühhap.	Ma armastan
29 Esmasp.	so koia elloasfet. —
30 Teisip.	Ohto jääb nut omaiaks,
31 Keštnädd.	agga hommiko on õiskamine. —

1.	Päike tõuseb k. 8, 43 m., lähhäb-loja k. 3, 37 m.
11.	— — — 8, 25 — — — 3, 59 —
21.	— — — 8, 8 — — — 4, 23 —

II. K ü n n l a k u.

Sinna ei pea mitte Jummalä omma
Issanda nimme ilma asjata suhho wõtma,
sest Issand ei jätta tedda nuhtlematta, kes
temma nimme kurjaste prugib.

1 Neljap.	Wereta Jehowa peäle ommad teed. —
2 Rede.	Künnla p.
3 Laupäaw.	Sionist paistab wälja se täis illo. —

Tõteggiaid winamäel.

4 Pühhap. ☀	Issand,
5 Esmasp.	te lahti mo uled,
6 Teisip.	siis peab mo su sinno kitust
7 Restnäd.	kulutama. —
8 Neljap.	Sigus ja rahho
9 Rede.	andwad teine teisele
10 Laupäaw. ☾	suud. —

Neljasuggune põld,

11 Pühhap.	Walguš touseb digele. —
12 Esmasp.	Kui sured
13 Teisip.	on sinno teud,
14 Restnäd.	Jehowa!

(Webruari ku.)

15 Neljap.	Si mitte meile,
16 Rede.	waid omma nimmele
17 Laupäaw.	anna an. —

Kristusse kannatussest.

18 Pühhap.	Sinno sanna
19 Esmasp. ●	on mo jallale lampiks. —
20 Teisip.	Keitide filmad
21 Restnäd.	ootwad sinno järrele. —
22 Neljap.	Iggäüts, kel õht on,
23 Rede.	se kiitko Issandat. —
24 Laupäaw.	Waddisse p.

Jesust kinsatakse.

25 Pühhap.	Dälätte lamp kustub ärra. —
26 Esmasp.)	Ello teeradda
27 Teisip.	käib üllespidi. —
28 Restnäd.	Walwe Restnädal.

1. Päike touseb k. 7, 42 m., lähhäb loja k. 4, 50 m.
11. — — — 7, 16 — — — 5, 13 —
21. — — — 6, 48 — — — 5, 37 —

III. P a a s t o k u.

Sinna pead pühhapäwa pühhit-
sema.

1 Neljap.	Jomaaeg teeb möllama. —
2 Rede.	Kes teisele auto kaewab,
3 Laupäaw.	langeb isse senna sisse. —

Kananea naene.

4 Pühhap.	Mõttele omma Loja peäle
5 Esmasp. ☼	omma nore mehhe põlwes. —
6 Teisip.	—
7 Restnäd.	Wastla p.
8 Neljap.	Rõhbutud pillirogo
9 Rede.	ei murra ta mitte katti. —
10 Laupäaw.	Touse üles, sago ja walgustud. —

Keleto rägib.

11 Pühhap.	Sa pead minno suust
12 Esmasp. ☾	fanna kuulma,
13 Teisip.	ja neid maenitsema
14 Restnäd.	minno polest. —

(Märtsi ku.)

15 Neljap.	Ta on meile hawo lõnud,
16 Rede.	ja ta seub meile need
17 Laupäaw.	finni. —

Immelik rahwasöötminne.

18 Pühhap.	Wata päwad tulleswad
19 Esmasp.	ütleb Issand Jehowa,
20 Teisip. ☉	et ma sadan nälga
21 Restnäd.	Ma peäle,
22 Neljap.	ei mitte ükspäinis leiwa nälga,
23 Rede.	egga janno wee järrele,
24 Laupäaw.	waid Jehowa sannade kuulmisse järrele. —

Kiwwid tõstetakse.

25 Pühhap.	Poast Maria p.
26 Esmasp.	Seft Ma peab
27 Teisip.	täis sama
28 Restnäd. ☾	Jehowa au tundmisega,
29 Neljap.	nenda kui wessi
30 Rede.	merre kohhad
31 Laupäaw.	kattab. —

1.	Päike touseb k. 6, 24 m., lähhäb loja k. 5, 59 m.
11.	— — — 5, 53 — — — 6, 21 —
21.	— — — 5, 56 — — — 6, 44 —

IV. Jürriku.

Sinna pead omma isä ja
emma auustama, et sinno käsfi
hästi käib, ja sinna kauda ellad
Ma peäl.

Jesüs Jerusalemma.

1 Pühhap.	Karjalasfimisfe p.
2 Esmasp.	Sel päwal ööldaks Jerusalemmale:
3 Teisip.	Urta karda, oh Sion!
4 Kestnäd.	Urgo sago so käed lödwaks. —
5 Neljap.	Suur neljapääw
6 Rede.	Suur rede.
7 Laupäaw.	—

Kristusfe üllestousminne.

8 Pühhap.	Üllestousmisse pühha.
9 Esmasp.	Teine pühha.
10 Teisip.	Temma peastab omma rahwast
11 Kestnäd.	nende pattudest. —
12 Neljap.	Parrandage meelt,
13 Rede.	sest taewariik on liggi tulnud. —
14 Laupäaw.	Künni p.

(Aprili ku.)

Üksed luffus.

15 Pühhap.	Sesamma peab teid ristima.
16 Esmasp.	pühha Waimo ja tullega. —
17 Teisip.	Inuimenne ei ella
18 Kestnäd.	mitte ükspäinis leiwast. —
19 Neljap.	Tasfased peawad maad pärrima. —
20 Rede.	Urge kogguge ennestele
21 Laupäaw.	warrandust Ma peäl. —

Hea karjane.

22 Pühhap.	Ükski ei woi kahte Isfandat tenida. —
23 Esmasp.	Jürri p.
24 Teisip.	Rondke esfite Jummalä riki
25 Kestnäd.	ja temma õigust. —
26 Neljap.	Nende wiljast peate teie neid tundma. —
27 Rede.	Ölle julge, tüttar,
28 Laupäaw.	sinno üst on find aitud. —

Ürrikenne aeg.

29 Pühhap.	Olge moisliffud kui usfid,
30 Esmasp.	ja waggurad kui tuikesfed.

1.	Päite touseb f.	4,	54 m.,	lähhäb loja f.	7,	9 m.
11.	— — —	4,	28 — — —	— — —	7,	31 —
21.	— — —	4,	2 — — —	— — —	7,	52 —

Sinna ei pea mitte tapma.

1 Teisip.	Wolbri p.
2 Restnäd.	Kes otsani jääb kannatama,
3 Neljap. ☀	sefinnane peab õnsaks sama. —
4 Rede.	Kes omma ello leiab,
5 Laupääv.	se kantab sedda ärra. —

Kristusse ärraminne.

6 Pühhap.	Õnnis on,
7 Esmasp.	kes ial ennaft minnust ei pahhanda. —
8 Teisip.	Minno ikke on hea,
9 Restnäd.	ja minno koorm on kehja. —
10 Neljap.	Kes minnoga ep olle,
11 Rede. ☾	se on minno wasto. —
12 Laupääv.	Mis südda täis, sest rägib su. —

Tõsine palwe.

13 Pühhap.	Kel kõrwad on kuulda,
14 Esmasp.	se kuulgo. —

15 Teisip.	Oh sinna nõddrausfulinne!
16 Restnäd.	mitsepärrast olled sinna tahhe wahhel? —
17 Neljap.	Taeuaminne misse pühha.
18 Rede. ☉	Andke Jummalale,
19 Laupääv.	mis Jummalale kohhus on. —

Waimo ettekulutamine.

20 Pühhap.	Üht asja on tarwis. —
21 Esmasp.	Sul on iggawesse ello sannad. —
22 Teisip.	S tulleb, millal ütski
23 Restnäd.	ei woi middagi tehha. —
24 Neljap.	Mis minna teen,
25 Rede. ☾	sedda ei tea sinna nüüd mitte. —
26 Laupääv.	Ma lähhan teile asset walmistama. —

Waimo wäljawallamine.

27 Pühhap.	Pelli pühhi.
28 Esmasp.	Teine pühha.
29 Teisip.	—
30 Restnäd.	Jäge minno armastusse sisse. —
31 Neljap.	Sinno sanna on tõdde. —

1. Päite touseb k. 3, 39 m., lähhab loja k. 8, 14 m.
11. — — — 3, 28 — — — 8, 35 —
21. — — — 3, 4 — — — 8, 52 —

VI. Saniku.

Sinna ei pea mitte abbiello
ärarikkuma.

1 Rede. ☀ Lihha meel on surm,
2 Laupääw. ☀ Waimo meel on ello ja rahho. —

Nikodemus öse.

3 Pühhap. Keit tulleb heaks neile,
4 Esmasp. kes Jummalat armastawad. —
5 Teisip. Dns Jummal meie eest,
6 Restnadd. kes woib meie wästo panna? —
7 Neljap. D on
8 Rede. möda läinud,
9 Laupääw. C agga pääw on liggi tulnud. —

Laatsarus wärrawas.

10 Pühhap. —
11 Esmasp. Kes armoõppetust tulutawad,
12 Teisip. peawad
13 Restnadd. armoõpetusfest ellama. —
14 Neljap. —

(Juni ku.)

15 Rede. Kes ennast arwab seiswad,
16 Laupääw. se katsko, et temma ei lange. —

Oh to söömaia st.

17 Pühhap. ☀ Ellage targaste nende wästo,
18 Esmasp. kes wäljas on. —
19 Teisip. Palluge lõpmatta Jummalat. —
20 Restnadd. Arge kustutage Waimo. —
21 Neljap. Piddage finni, mis hea on. —
22 Rede. Kurrat käib ümber,
23 Laupääw. kui mõiraja loukoer. —

Ärrakadduud lambast.

24 Pühhap.) Zani p.
25 Esmasp. Ksulge ommad juhatajad,
26 Teisip. ja wõtte nende sanna. —
27 Restnadd. Olle üstaw surmani. —
28 Neljap. Tulle wiisist, Isand Jesus! —
29 Rede. Jah wiist,
30 Laupääw. minna tulles noypeste. Amen.

1. Päike touseb k. 2, 56 m., lähhäb loja k. 9, 3 m.
11. — — — 2, 55 — — — 9, 8 —
21. — — — 3, 2 — — — 9, 6 —

VII. Heinaku.

Sinna ei pea mitte warra-
tama.

Olge armolisfed.

1 Pühhap. ☀	Issa, heida armo,
2 Esmasp.	omma Poia pärrast,
3 Teisip.	pühha Waimo läbbi.
4 Restnäd.	—
5 Neljap.	Oh kui wäggew kurri waim,
6 Rebe.	oh kui hirmus patto palk!
7 Laupäaw.	—

Rohkest kallafagist.

8 Pühhap.	Kui sa tulled,
9 Esmasp. ☾	siis pallu,
10 Teisip.	et sa kõrwaga kuleksid,
11 Restnäd.	melega moistaksid,
12 Neljap.	ja waimoga wõttaksid.
13 Rebe.	—
14 Laupäaw.	Lapse südda, pühha kodda.

(Juli ku.)

Wariseride õigusfest.

15 Pühhap.	Surnoedas.
16 Esmasp. ☉	„Kui rahholinne on
17 Teisip.	siin se koht! —
18 Restnäd.	kui waitne kuluks
19 Neljap.	siin se palk,
20 Rebe.	kus Issa lapsed maggawad.“
21 Laupäaw.	—

Jesuse ärraselletamine.

22 Pühhap.	Hoia omma südda,
23 Esmasp. ☾	ennam kui keik muud,
24 Teisip.	mis tulles hoida,
25 Restnäd.	fest temmast tulles ello wälja;
26 Neljap.	agga surm ka. —
27 Rebe.	Kes on need,
28 Laupäaw.	kes nähhes ei nä, ja kuuldes ei kule? —

Walle prohwetid.

29 Pühhap.	Sinna lähhäb siit ärra,
30 Esmasp. ☀	mõttele walmis, mis sul tarwis. —
31 Teisip.	Pühha kirri, warra mures. —

1.	Päike touseb k. 3,	16 m.,	lähhäb loja k. 8,	52 m.
11.	— — —	3, 35	— — —	8, 36 —
21.	— — —	3, 56	— — —	8, 15 —

VIII. Leikusselu.

Sinna ei pea mitte üllekoh-
hut tunnistama omma liggimesse
wasfo.

1 Kestnäd.	Ma peäl on rist römoga;
2 Neljap.	taewas on rööm ristita;
3 Rede.	pörgus on rist römota;
4 Laupäaw.	selle peäle mõtle sa! —

Üllekohtune maiapidada ja.

5 Pühhap.	Nemmad ehhitawad
6 Esmasp.	omma hone
7 Teisip.	wäljaltpoolt,
8 Kestnäd.	ehhitagem meie omma kodda
9 Neljap.	seestpidi. —
10 Rede.	Lauritse p.
11 Laupäaw.	Maddo poosas. —

Jerusalemma ärrarikminne.

12 Pühhap.	Esmalt orras,
13 Esmasp.	pärast pead,
14 Teisip.	wiimselt willi.

(Augusti ku.)

15 Kestnäd.	Muffi Maria p.
16 Neljap.	Perlid
17 Rede.	merre pohja sees:
18 Laupäaw.	wõtta waewa nähha, mees!

Uhe Wariseer.

19 Pühhap.	Tulle semet külwama,
20 Esmasp.	lasse orrast kaswada,
21 Teisip.	et kui wilja leikan ma,
22 Kestnäd.	wõiksin teistel jaggada.

23 Neljap.	—
24 Rede.	Pärtli p.
25 Laupäaw.	Ristirahwas römusta!

Kurd keletu.

26 Pühhap.	—
27 Esmasp.	Pitka teed on temma käinud,
28 Teisip.	rasket waewa on ta näinud,
29 Kestnäd.	paljo tööd on temma teinud:
30 Neljap.	siis rahho temmaga!
31 Rede.	—

1. Päike tõuseb k. 4,	19 m., lähhab loja k. 7,	49 m.
11. — — — 4,	41 — — — 7,	22 —
21. — — — 5,	4 — — — 6,	55 —

IX. M i h k l e k u.

Sinna ei pea mitte himmus-
tama omma liggimesse kooda.

1 Laupäaw. | Hea naene mehhe ingel:

Gallastaja Samariamees.

2 Pühhap.	pahha naene mehhe satan;
3 Esmasp.	hea naene juhatajaks;
4 Teisip.	pahha naene eksitajaks;
5 Restnäd.	hea naene rõmustajaks;
6 Neljap. (	pahha naene kurvastajaks;
7 Rede.	hea naene abbiks ka;
8 Laupäaw.	pahha tülliks lõpmatta.

Tännamatta piddalitöbbised.

9 Pühhap.	Mis meil pahha on,
10 Esmasp.	sedda ärra anna meile mitte,
11 Teisip.	kui meie Sind ka pallume;
12 Restnäd.	agga mis meile hea on,
13 Neljap. ●	sedda anna meile,
14 Rede.	kui meie sind ka mitte ei pallu.

(Septembri ku.)

15 Laupäaw. | Olle rõmus lotusfes.

Mamma tenistusfest.

16 Pühhap.	Wässind tekäia,
17 Esmasp.	mätta peäle maggama jänud:
18 Teisip.	kuiwa lehhe al kurri uss,
19 Restnäd.	noälab tedda hirmsaste! —

20 Neljap.)	
21 Rede.	Wattensse p.
22 Laupäaw.	Mis parrem: rahha woi rahho? —

Mainiliinna noormees.

23 Pühhap.	Tõ olgo
24 Esmasp.	kui üks palwe,
25 Teisip.	ja palwe
26 Restnäd.	kui üks tõ:
27 Neljap.	siis waimowilli
28 Rede. ☼	salwe,
29 Laupäaw.	ja hing saab taewasse.

Weetöbbest haige.

30 Pühhap. | Temma on se A ning D: algminne ja ots.

1.	Päite touseb f. 5,	28 m.,	lähhäb loja f. 6,	23 m.
11.	— — —	5, 49	— — —	6, 55 —
21.	— — —	6, 11	— — —	5, 26 —

X. Rojaku.

Sinna ei pea mitte himmus-
tama omma liggimesse naest, sul-
last, ümmardajat, weiksid, egga
muud, mis temma pärralt on.

1 Esmasp.	Midde pahham te,
2 Teisip.	sedda pühham tö;
3 Restnäd.	kirikokäiale
4 Neljap.	on se sannake
5 Rede.	igga kewwade
6 Laupäaw.	ning ka süggise.

Surem käsk.

7 Pühhap.	Leifusse pühha.
8 Esmasp.	Minno südda täis rojust,
9 Teisip.	Sinno südda täis heldust.
10 Restnäd.	Minna ellan pimmedusfes,
11 Neljap.	Sinna wallitsed walgukses.
12 Rede.	Oh Jesus, heida armo
13 Laupäaw.	ka minno waese peäle.

Alwatud haige.

14 Pühhap.	Te mind terweks, pühha Arst!

(Oktobri ku.)

15 Esmasp.	Rui Sinna tahhaksid
16 Teisip.	minnoga kohhut käia:
17 Restnäd.	fiis peaksin minna
18 Neljap.	Ma alla pöggenema.
19 Rede.	Agga Sinna olled tulnud
20 Laupäaw.	ello toma, mitte surma saatma.

Pulma ride.

21 Pühhap.	Sige usso illeswõtm. p.
22 Esmasp.	Uks römolaul on allati
23 Teisip.	mo süddames ning meles,
24 Restnäd.	et ellan selle usso fees
25 Neljap.	tus ellowalgus paistab:
26 Rede.	fiis tahhan nüüd ja iggawest
27 Laupäaw.	Sind, Jesus Kristus, kita.

Kunningamehhe poeg.

28 Pühhap.	Rui pühhaste paistab
29 Esmasp.	Sioni mäe peält
30 Teisip.	iggawenne koidotäht
31 Restnäd.	ustlikkude süddamesse

1.	Päike touseb k. 6, 34 m., lähkääb loja k. 4, 57 m.
11.	— — — 6, 56 — — — 4, 30 —
21.	— — — 7, 21 — — — 4, 5 —

XI. Talwetü.

Sinna pead Issandat omma
Jummalat armastama keigest om-
mast süddamest, ja keigest ommast
hingest, ja keigest ommast melest.

1 Neljap.	Mo hinge kanna süles!
2 Rede.	Hingede p.
3 Laupääv.	Mo hinge wotta süles!

Kawwal fullane.

4 Pühhap.	C	Mul ei pea mitte ollema ütsi
5 Esmasp.		nus silm ja nus kõrw,
6 Teisip.		nus käs'i ja nus jalg,
7 Keisnäd.		nus meel ja nus mõtte:
8 Neljap.		waid ma pean isse ollema
9 Rede.		üts täis nus inimenne R. J. sees.
10 Laupääv.		Martin Lutterus.

Kohto rahha.

11 Pühhap.	●	Martin piiskop.
12 Esmasp.		Kauta minno tahtmist,
13 Teisip.		sest minna ei tea mitte
14 Keisnäd.		mis mo rahhule tarwis lähhäb:

(Nowembri ku.)

15 Neljap.		Sada omma tahtmist eddasi
16 Rede.		minno ihyo ja hinge külges,
17 Laupääv.		et mo waim woits jälle laulda.

Sairi tütrekenne.

18 Pühhap.	D	Kui mustad pilwed fogguwad;
19 Esmasp.		ja tanged tuled puhhuwad;
20 Teisip.		kui waene südda wallo täis,
21 Keisnäd.		et nenda raske elloreis:
22 Neljap.		siis sada mulle armust Sa
23 Rede.		üht' hinge pehme sannaga
24 Laupääv.		kes jahhutaks mo meelt.

Jerusalemma ärrakantaminne.

25 Pühhap.	●	Kaddrip. ja surnutte mällest.
26 Esmasp.		Kõmusta mo waim end' jälle, [p.
27 Teisip.		laula tänno, kitust talle:
28 Keisnäd.		murrekiwwi waus pohja,
29 Neljap.		selge taewas jälle nähha.
30 Rede.		Andresse p.

1.	Päike touseb k. 7, 47 m., lähhäb loja k. 3, 41 m.
11.	— — — 8, 9 — — — 3, 23 —
21.	— — — 8, 29 — — — 3, 10 —

XII. Jouloku.

Sinna pead omma liggimest
armastama kui isseennast.

1 Laupääv. | Joua aeg, ja wi mind senna! —

Jesús Jerusalemma.

2 Pühhap.	Kui seinakel lööb,
3 Esmasp.	siis mõtle:
4 Teisip.	Üks on tarwis.
5 Reßnäd.	Kaks teed hingel.
6 Neljap.	Kolm korda Reßsemanis.
7 Rede.	Kelli põldo kirjäs.
8 Laupääv.	Wiis pühhad hawad.

Wiimne pääv.

9 Pühhap.	Kuus weefrui Kanäs.
10 Esmasp.	Seitse palwet ühes.
11 Teisip.	Kahheksa hinged laewas.
12 Reßnäd.	Ühheksa tännamatta meest.
13 Neljap.	Kümme neitit lampidega.
14 Rede.	Üksteist kümme Jügrid truid.

(Teetsembri ku.)

15 Laupääv. | Kaks teist kümme wärrawat Sionis.

Joannes wangis.

16 Pühhap.	(Joulofalm isse wiij järrel laulda.)
17 Esmasp.	Oh sa õnnistud,
18 Teisip.	oh sa rõmustud
19 Reßnäd.	pühha, kallis jouloaeg.
20 Neljap.	Ilm olli huffas,
21 Rede.	Kristus sai sündinud,
22 Laupääv.	ristirahwas rõmusta!

Joannesse tunnistus.

23 Pühhap.	Meie watame omma waesust,
24 Esmasp.	ja rägime Temma rikkust.
25 Teisip.	Joulo pühha.
26 Reßnäd.	Teine Pühha.
27 Neljap.	
28 Rede.	Tänna muld mulla peäl,
29 Laupääv.	ja 3 päwa pärrast põrm põrmo al!

Wagga Simeon.

30 Pühhap.	Sinna olled mulle head teinud,
31 Esmasp.	agga minna ollen Sinnule kurja teinud! —

1.	Päite toujev	£. 8, 44 m.,	lähhäb loja	£. 3, 5 m.
11.	— — —	8, 51 — — —	— — —	3, 6 —
21.	— — —	8, 52 — — —	— — —	3, 18 —

52 lanlowisid,

igga näddala peäle üks pähhä öppida,
novei ning ka wannal.

Punfeli wähhema nodiramato nummer.

1. Mo südda! ära üles.	12
2. Dh Jeesus Kristus! tulles sa,	31
3. Jeesus, tulles minnule,	59
4. So hing, oh Jeesus! tehso mind	37
5. Ma tulles taewast üllewelt,	38
6. Nüüd Jummalale auustust	15
7. Kes Jummalat ni lasseb tehha,	143
8. Au, kitus olgo iggawest	199
9. On sull, kui kardad Jummalat,	30
10. Jummal, Ma ning taewa Roja,	174
11. Wõtta nüüd Jeesandat, wäggerwat	96
12. Armas Jeesus! awwita,	169
13. Dh! wõtkem Jummalat	229
14. Nüüd hingwad inimessesed,	117
15. Hinge peioke, Helde Jeesus!	157
16. Dh armo juur, Mo pat on suur,	108
17. Jeesus, hia mind ilma, et ma sind	53
18. Eull, sull' Jehowa! tahhan laulda,	152
19. Dh pähha laps! kes sind näab süddames,	72
20. Nüüd paistab meile kauniste	342
21. Nüüd on se pääw jo lõppenud,	18
22. Eddast, Eddast! Eion, minne	323
23. Ma tannan sind, Et olled mind,	21
24. Kül sa helde Jeesus tulled,	95
25. Jummal, wägger wallitseja,	182
26. Nüüd põlgan minna rõõmsaste	249
27. Jeesand, omma wiha tees	271
28. Mo ello Kristus isse, mo kasso surema,	9
29. Ära üles minno südda	290
30. Tulge ristiinimesesed	288
31. Jeesus, surma ärrawoitja,	300

32. Mo armas Jeesus, minno rõõm!	207
33. Ma kiitlen ülespäämis neist werrißist	76
34. Ets mo tohhus tänno tehha	339
35. Altem preester! kes sa tõest	62
36. Ma tahhan jätta mahha	245
37. Jeesu ristist Tahhan rätida	350
38. Sa meie lotus, Jeesus!	129
39. Dh Jummalat lapsed! kuis armoga luggu?	307
40. Minno südda, rõmüstelle,	305
41. Armas Jeesus, armastaja!	294
42. Dh kui õnsad on need pähhad	77
43. So peäle, Jeesand! lodan ma,	123
44. Jeesus minno rõmüstus, magus	213
45. Jeesus, õnnisteggia, On mo lotus, lunn!	161
46. Dh Jeesus! sinno wallo,	237
47. Dh leinagem! Ning taebagem!	99
48. Dh Jeesus! üllem abbimes,	204
49. So fanna meile kinnita,	28a
50. Meil tulles abbi Jummalast,	316
51. Goia meid ja õnnista (Parbi ram. Nr.	7c)
52. Dh sa õnnistud, Dh sa rõmüstud (Joulotalm)	

omma wißi järrel.

Söbralist tulutaminne.

Kui sa kahhatsed, et selle tähttramatus polle wannad Kalendri nimmed egga ilma märgid üllewelt, — siis loe, mis minnema aasta waimolikko tähttramatus on üllespantud lehhelülje peäl 28 ja 29; ja jägo so südda sellega rahhul, et tühjäd asjad on kautud, ja tarwilissed asjad assemele pantud.

Kronopühhad.

- 17 Jürriku: Aupärrija sündimisse p.
 21 Jürriku: Keisripraua nimme p.
 25 Janiku: Wenne Keisriherra sündimisse p.
 1 Heinaku: Keisripraua sündimisse p.
 22 Peikusse ku: Wenne Keisriherra ja Keisri-
 praua kronisamisse p.
 30 Peikusse ku: Aupärrija nimme p.
 20 Salweku: Wenne Keisriherra wallitusse
 hakkatusse p.
 6 Jouloku: Wenne Keisriherra nimme p.

Ladaplatfid.

Neid ei woi mitte hästi waimolikko tähtramatusse ülespanna. Nende päwade pärrast woib maialt arro sada, ja ennamiste teab jo iggamees isse, kus temma tutwad ladakohhad on, ja mil aial neid petakse.

Wata agga sedda, kui sa ladale lähhad ostma ning müma, et sa mitte kurja waimo seltsimehheks ei wotta, waid et sa pühha Waimo ennesele abbimehheks pallud.

Liinawahhet.

Ilmalikko liinade nimmed, ja tesid, ja werstawahhet küssi innimeste laste käest, need woiwad sind juhhatada, ning ilmalik tähtramat ka: agga surem hool ja murre olgo sul kord pühha Sioni linna sada. Se tearro on ülespantud selgeste Wannas ning ues Testamentis, ja Innimesse Boeg saatja.

Gesköune.

Saksamaal ellas üks tallorahwa tüttarlaps, nimmi Mahdalena, se on meie Ma teie järtele Madli.

Madli issal ollid kül selged filmad keige ilmalikko põllo töö peäle: agga temma waimo filmad ollid kinni, et ta Summala rigi asjade polest olli kui kotpimme arwata. Pühhapääw enne lounat ei ta läinud kirriko, et kül Summala kodda õige liggi olli temma perrest, ei werstagi maad käia: agga õhto jõi temma kirrikokortsis ennaft täis, ja maggas monnikord õ otša seäl pengi al.

Madli emma olli hokekas perrenaene keige maia tallitamiste jures, kuddus kangast, kedras woffi, õmles särgid, nõalas sukkad: agga ussolõngast temma ei holind, et ta sest olleks ennesele waimoriet sanud walmistada pühha Waimo abbi läbbi. Pühhapääw enne lounat walmistas temma roga perrerahwale, tallitas lehmad ja lambad ärra, ning pühkis tubba ja kambrinurgad puhtaks: agga siis ka pärrast lounat jooksis ta küllasse, ühhele ja teisele, ja lobbises küllanaestega tühja lorri, senni kui mittokord jubba kül laulis esimest kord kesköse.

Madli wennad moistsid kirwega metsapuu mahharaiuda, agga omma süddame pattopu külge ei olnud kirwes weel mitte kordgi liggi sanud.

Madli õed ollid kermes tõtegiad teigesugguse naesterahwa töö jures, ning laulsid kenna heälega mitto ilmatikko laulo: „Eks me lähme tigele“, ning „Kasite ja kannite“; pulmaluggud, joduwiisid, teik ollid neil hõlpsaste pähhä õppitud, agga: „Singepeiokse, helde Jesuse“, eht: „Nüüd paistab meile kauriste“, ja: „Nüüd hingwad innimesed“, — need ollid nende melest ni woõrad, nago neid ei olleksgi lodud Ma ilma sisse ristikoggodussele hingetoideks.

Madli olli 13 aastat wanna, wiis kord massikamarjad õppetajale meleheaks: sai pissoke ramat kingitud. Tõi jälle marjad, igga kord uus ramat wasto; senni kui ükskord õppetaja ütles: „Kas tahhad kirjutust õppida?“ — Wastus olli: „Kül tahhaksin!“

Tulli kolm nädalat igga pääw kahheks tunniks seäna liggida kirrikomoisa: kirjotas kennaste, hakkas koddo ommad pissokestesed lapsemõtted ommast peast kirja pannema; kaswis armo tundmiseses ja Jummalasanna armasustses: õitses kui lillike ellojõe kalda ääres.

Kui ta 17 aastat wanna olli, tulli ta lugema; sai sure koggodusse sisse altari saakramentiga wastowoetud, ning tulles ja Waimoga ristitud Selle käest, kes ned süddamed jaggab neile, kes tedda palluwad, ja leidis sedda Jummalas rahho, mis on üllem kui teik moistus.

Tahhad ja rohkem temmast kuulda sada,

fiis loe siin, mis ta omma päwaramatusse on ülespannud. Ma tahhan sulle monni koht seält seest wäljakirjutada. Wahhest monni mu wagga noor hing hakkab siin meie maal ka Jummalas abbiga kirja pannema, mis temmale üllemelt antakse, waimolikkud leiwapalloseksed ellotee peäl Sioni au wärrawatte pole. —

Madli päwaramat.

1.

Nüüd on se kallis luggemisse aeg möda läinud, nago walge tuike on ta lendanud ülle pimmeda metsa: ja minna waene tekäia watan ülles pitki filmi, agga sedda linnokest polle ennast mitte nähha taewa pilwede wahhel. Agga sest on mul hea meel, et üks on lubbanud: „Wata, ma ollen teie jures teik päwad mailmas otsani.“ — Singepeiokse, wõtta mind wasto ommaks prudits, ja ehhita mind selle au kuega, misga ma wiitfin kord sinno aujärje ette astuda, ja sulle laulda Aluseljah iggaweste.

2.

Tänna tulli emma lanta, kui ma lehmas lüpsin, ja mul olli wessil filmis, et ma mõtlesin: Peaksin ma kord weel ühhegi tunnikesse ollema luggemas, omma waimolikkude dege; ja mul olli häbbi, et emma peaks mo wessisid filmad näggema, ja pöörsin nattokest

kõrwale mahhaistuma, ja putus käsfi lüpsiko külge, ja se läks ümber, ja emma taples ja ütles: „Wata, kui ma pannen sulle selle-samma kappaga pähhä!“ — ja läks isfale kaebama. Ja isfa ütles õhto: „Se on keif sest, et sa tühja kirjotust olled õppinud, nüüd sa ei moista enam lehmad lüpsa, ja ma wistan keif so ramatud tullesahjo: mis narri luggeminne ja kirjotaminne se on? sest ei sa kellegile head!“ —

Agga minna läksin lehma lanta, ja heitsin ühte nurka senna mahha, ja pallusin süddamest Jummalat, et minno wannemad woiksid jälle head mo wasto olla. Ja tullin mäele, ja emma andis mulle tük nissoleiba, ja ütles: „Kedra woffi, laps, ärra enam olle kurb.“ —

Ja isfa tahtis pipo põllema panna, tael olli märg, ei hakkand tulli külge. Ja siis ma töin isfale kiristust suur tük kuiwa taela, mis ma maantee peäl olli leidnud üksford; ja isfa ütles mo pead sillitades: „Madli on ifka hea laps!“ —

Mul olli siis kül roöm selle isfa lahke sanna pärrast, agga ma tahtsin temmale wasto ütelda: „Miks sa mind heaks nimmetad, minna ollen üks pattune lomake Pea laest jalla talani, ja keif mo õigus on kui rojane rie: agga üks on hea, ja se on taewas!“ — agga ma ei tohtnud räkida.

3.

Tänna wiisin jälle sure kappu täie masikamarjo kirrikomoisa, sain jälle keenu ramat, ja peäle weel hea kannik walget leiba. Einnast olli sakso tulnud, prana suggulassed. Rippu-tasid penifest subkrut marjade peäle, sõid rööska korega. Üks noor sakso pakkus minnule lusika otsaga, naeris, minna rutto üf-sest wälja.

Ei minno melest woi se mitte hästi mek-tida: se aiaks mind wiist offele, et ta wägga magge on. Ma mõtlesin kohhe rätseppa Edo Eiso peäle: kui temma kül illusti piblisalmid moistab peast luggeda, agga temma teeb seal jures nenda magge maggus näggo, nago tahhaks weel omma ennese subkrut senna peäle ripputada; pörab silmad woõriti, lasseb sannad nenda penifeste moffade wahhelt wäljatulla, et otsego temma suust tulleks sedda innimisse illa senna jure, rikkub Jummalat marjad ärra; nago wallaks rööska koort peäle.

Kui Dio mulle rägib Jummalat sannast, se on nenda, nago maast ta noppib marjad, pistab kohhe mo kuhho. Nenda werste ello-õht seal jures, üks hea kindel assi, ilma tühja au ja illota. Tullewa pühhapääw lähhan jälle Diot watama, oh sedda römo, mis mul siis saab. Rätseppa Eiso on temma wasto ar-wata, kui ilma solata leen, sedda ma mitte ei tahha.

4.

(8. 1)

Tänna ollen pea keige se päwa ömmelnud. Rne käisid pididin mitmest tükkist kokko õmblema. Dot, oot, ma loen warši järrele: 1. 2. 3. 4. 5 tükti. Dige wiest tükkist on üks käis; ja teine on ka wiest. Polle wigga, olle agga rõmus. Nüüd ma nago armastan need käisfed weel rohkem, et mul seal jures suur hool ja waew on olnud, enne kui ma neid walmis sain.

(Ma mõtlesin weel, mo hingedeiofesse kuub olli keik ühhest tükkist koutud, kenne pärast funninga mehhed liisko heitsid, kellele se yiddi sama. Meie kued on keik mitmest tükkidest kokko korjatud ja lappitud nago sandi hilpud.

Agga siis mul tulli ka mele, et wiist on Önnisteggial ka ni ütlematta suur armastus innimeste hingede wasto, et ta on ni räkimatta suurt wallo ja waewa näinud nende hinge önnistusse walmisfamisse pärrast. Eks polle ühhes kohtas üllel: „Jah, sa olled mulle waewa teinud omma pattudega, ja suurt wallo omma ülleastmistega!“ — Ma otisfin kül prohwetit ramatus, agga ei leidnud sedda kohta. Ma tahhan Tio käest küsida, kas temma saab üllesleitud.

5.

(12. 1.)

(Jubba kolikast wäljas. Emma ütles: „Madli, sa pead noremad öed pannema ramatat luggema, muido kutsutakse neid koli, minna

ei tahha neile mitte leiwakotti liggi panna. Kül laeit lassseb omma Lenot ka iggapäaw seie tulla, lubbas selle eest willad anda. Temmal on head pehme willaga lambad, meil lähhäb se tarwis.“)

Syto. Nüüd on jubba esimenne kolipäaw möda. Mul on nenda hea meel, keik läts hästi korda meie pisfokesse koli asja jures. Kül olli mul hirm, kui ma hakkasin katetismusse sannad selletama. Keige se tannase hommiko olin minna allati ühhes palwes, kus ma olin ja käisin, itka ohtasin ja pallusin. Hommiko warra heitsin põlwili mahha ja pallusin: „Anna omma Waimo minno hinge sisse, ja panne omma tössidust minno kele peäle, ja önnista mind sulle paar lamba tallekeisi liggitua so armotaria jure!“ — Ma pallusin weel paljo, agga ma ei tea ennam, mis saggused ja kuidas need sannad ollid, mis ma palwes omma trui Isandale ettekandsin; ma ollen sedda unustanud: ei sa ennam teist korda sedda jälle räkida. Küllalaps Leno ütelnud pärrast: Se on ni immelik armas, kui Madli Katetismust selletab, et ma tahhaksin päaw otfa temma jures kolis käia, ei tahhaksigi seält ärratulla.“ — Kui ma kuulda sain, se olli mul nago soe päwapaiste olleks mo süddame aknast mo hingehonekesse sisse paistnud, ja ma ütlesin: „Oh ma polle sedda mitte teninud, et mo armas Jummal mo esimest tö hakkatust nenda on önnistanud nende lapsfokeste süddamette külges.“

6.

16. 1.)

(Tänna sain kirja Dio käest, oh sedda rõmo selle kalli kirja luggemisse jures.)

Kui seält küljest mulle kirjad tulleswad, se on nenda kui walged tuitessed ehk rahhotäso wijad lendaksid selle ilmalikko päwa tööst ja tallitamisest üle. Tännane pääw olli minnul nenda halli karwa malitud pääw, seddamodi ollid taewa pilwed, nisammoti olli se ka mo süddames. Keik olli mul nenda raske ja woimato kanda, nago piisoke lapsoke tahhaks üht suurt penki paigalt ärralükkata, ja katsub iggal wiisil omma nödra lapsejou möda, agga ei sa ommeti sedda assemelt ärratösta. Eht nenda kui üks kopyutab ukse külge, ja ei tehta temmale lahti, se on nago peaks se innimenne sedda kangiga lahti kangutama, ja ei sa ommeti woito selle kange raud ukse üle, et ta tahhab öige sure heälega seal jures nutma hakkata, nago piisokesed lapsed karjuwad. Keik tännane pääw olli minnul, nago üks olleks mo hinge kinnimässinud ühhe jämmeda laia halli karwa paelaga. Agga kui Dio kirri tulli, siis sain ma nago lahti peästetud, ja päwa joned hakkasid mo Pea kohtas paistma. Mul olli ni lahke meel, nago üks rõmo wärraw olleks mo filmi ees lahti peäsnu, kust ma woisin sisse astuda.

(Siis ma laulsin weel sedda laulo: „Mo armas Jesus, minno rõom“; siis olli minnul,

nago olleksid tiwad kaswanud mo öllade külge, ja ma lendaksin ülles omma iggawesse rõmo pole Tedda näggema pallest pallesse.)

7.

(27. 1.)

Rahho, kui maggus olled sa! Oh rahho, waike rahho, warra ja hilja, kuis olled sa ni iggaweste maggus.

Nüüd ollen ma jälle terwe ommaist többest; ma ollen haigewodist joudsaste ülestõusnu, Jummal inglid saatsid mo haigust minnema, nenda tassaste korristasid nemmad keik sedda wallotundmist ärra, et ma ei pannudgi tähhele, kuidas nad mind armsaste peäksid mo murre paelte seest.

Ma tahhaksin waljo rõmo heälega öistada: Jummal mäed seiswad minno ümber, kui ühbed kindlad Sioni linna mürid. Mo Üllem wallitseja, ning mo Mu kunningas, temma walwab minno üle, ja panneb ukse mo tahha kinni, (et ükski hädda woi mo külge putuda) — kui ei peaks ma mitte rõmus ollema ommas waimus ja laulma ommas süddames sellele kes ellab kõrges. Oh mo hing on nenda rõmust täidetud, nago rõmustusse laened käiksid temmast üle. — Kui nüüd surmaingel tulleb, ja kutsub mind, ja teeb mulle tähte, et ma pean temma järrel käima, ning hoiab omma teekoppi pahhemas käes, ja pakkub mulle parrem

kässi; — ei ma tahha siis enam aega wita, et ma agga rutto omma iggawesse pärrismale saan. Ingel hüab minno wasto: „Tulle, noppi neist ellopu onnadesi, mis paradisi aed-
das seiswad, waimo kaste tilgadega ehhitud, kui õnnistusse perlidega; tulle ja so, ja laula omma Issandale ommas süddames.“ — Ja meie astume kahheteste, ning ei tahha aega wita, waid töttame eddasi, sest se Pühha Tal on taewa auustusse wärrawad lahti wõtnud omma käega, ja hoiab praego alles wõtme ommas käes, ja otab omma laste tullemist; ja tund hüab, ning meie astume siisse inglid terretama, ja üks pandakse jälle lutto, (ning üks armas fori laulminne elliseb: „Dusad on, kes Talle pulmale on kutsutud. Halleluia. Amen.)

S.

(28. I.)

Laupa õhto kä, näddala tö on lõppetud. Nago pühhapäwa koit tahhaks mäggede ülle tousta, agga minno waese hinge peäl on murre pilwed. (Rätseppa Liso on wägga wihhane mo peäle, on mo issa, emmale wallestanud, et minna ollen õppetajale temma peäle kaebanud, ja minno hing on sest puhhas. Issa, emma on nüüd ka mo peäle wihhased, ei ussu minno jutto, ei anna lubba homme kirriko minna Tioga.)

Issand, heida armo minno peäle. Wata so

waene lapsok nuttab ja kaebab omma hädda. (Ma ei tohhi enam kirriko minna, so maiasse, kus Sinno au ellab. Nüüd on se nenda minno süddames, nago kewwade bied ollefsid keit röömfaste wälja tulnud omma illo näitama, ja omma Loja heldust kiitma, ja korraga aiab kange tuul lund ja rahhe senna peäle, ja kattab nende filmakessid keit kiini selle külma talwe kätte alla.)

Mo hing käib ni raskest mo riidust üles, nago üks otsata suur filmawee pilw olleks senna peäle tulnud, ja surrub mo hinge tõmbamist keit kiini. (Oh kui agga Tiokest siin olleks, kül temma mõistaks mo murre ärraarwata. Temma ei tea ühtegi, et minnu ei sa homme kirriko tullesat, et minno rööm on kui hauda maetud.) —

Ma tahhaksin leinamisse kattet ennese peäle panna, ja pimme õkarwa riettega ennast katta, mis peaksid nenda mustad ollema, kui ühhe rongi eht kaarna fulled. Agga siis tahhaksin minna jälle kotta tibade peäl ülleslennata Selle jure, kes mind on lonud, ja temmale kaebata ommas hinge mures: „Wata, siin ma ollen, ja ollen leinamisse riet ennese peäle tõmbanud, ja pimme õkattega ennast kiini katnud. Oh, te sinna mind jälle walgeks, ja wõtta need murre katted keit mo peält ärra. Panne mo selga omma pühhitsust, ja ühhe walge ingli riet, ning pesse mind mo rist-

misse armoweega, ning wõia mind taewa usso õlliga so hingednnistusse hallitast.

Ja ta kuleb minno waese pattuse leinaja heält, ja mul tulles häbbi mo ilmaasjata kisedamisse pärrast Temma pühha kõrwade ees, (sest Sa olled ka minno trööstimisfeks ütlenud: „Issa ja emma on mind mahhajättnud, agga Issand wõttab mind wasto.“) Oh sinno arm on suur, ja so armastus on pühha ja iggawenne, ja minna waene ussike (julgun sinnoga räkida, kes ma ollen muld ja põrm. Anna andeks, Issand ja hallastaja. Sinno pühha tahtminne sündko kui taewas nenda ka Ma peäl, ning ka sinno keige allama ümmardaja hinge külges. Ma tean ommeti, et neile kes Sind armastawad, peab keit asfi heaks minnema. Ma jättan keit Sinno holeks, ja heidan rahholikkult maggama.

Pühhapääw päwatoustes. — Jummalaga, päwa ramatokenne. Rule agga weel mo rõmo. Issa, emma lubbasid: ma lähhan Tioga firriko. Rida Issandat, minno hing, ning keit, mis minno sees, Temma pühha nimme. Kui armsad on Sinno ellohoned, ja se koht, kus Sinno au ellab. Amen.)

9.

(Mind olli ka Kollisilla perresse kutsutud warule. Emma ei sanud liggitulla, kül mul olli

(24. 11.)

hirm, üffi minna.) — Tee peäl pallusin Jummalat: „Wõtta sedda tühja habbenemist mo peält ärra, et ma ifka moistaksin ommeti wastust anda, kui küllalised mo käest küsivad. Se on jo wägga rummal, kui ma üsua wait seisan, kui minnoga rägitaftse. Anna sinna, Jummal, mulle mõtted süddamesse ja sannad su sisse.“ — Ja siis tuli mulle mele, kuida Apostel ütleb: „Teie ei pea mitte murretsema, mis teie peate räkima, waid se peab teile antud sama sel tunnil.“ —

Ja siis jäin ma jälle rahhule, ja mõtlefin omma ello päwade peäle, mis jubba mödaläinud, ja ka nende peäle, mis alles ees on. Ja siis olli se 9 wersta ärrafõidetud. Perrenaene tuli mulle wasto kui ühhe lahke ingli näoga, ja terretas mind ni armsaste, (et minno südda nago põlles minno sees.) Ja siis tulid teised maia innimesesed ja küllalised ka senna, ja meie jut läks wägga hästi eddast. Pärrast laulsime ka monni laul: „Goia meid ja õnnista“, ning: „Meil tulles abbi Jummalast.“ Ja kui tahtsin õhto koio sõita, siis nemmad ei lubband, waid piddin senna õmataks jäma nende hea armsa hingede jure. Üts tüdruk, kelle nimmi olli ka Madli, sai minnoga wägga tutwaks, ja ta kutsus mind ennese jure maggama. Ja ta räkis paljo omma süddame luggust, ja ommast woitlemisest kiusatusse wasto, ning ütles: „Mul on

õige üks iggatseminne olnud jubba kaua aega, et ma saaksin üht hinge leitud, kellega ma julgeksin ni awwalikkult teit üllestunnistada, kuida mo süddame luggu on. Ei olle minna teige omma elloaia mitte üht tättarlast leidnud, kellele ma nenda tohhiin teit ommad mõtet ülleäräida, nago ma nüüd sinnule rāgin. Kui sinna peaksid ka mulle rāsted sannad wasto üttelema, ja mind kangeste nomima, agga se olleks mul itka armas kuulda, ja ma wõttaksin teit so maenitsemist tassase waimoga wasto. Sinna olled selle ühhe õhtoga teit mo seestpididist ello otsego ühhest rāstest unneft ülleärätanud, (sedda woib suur Jummal sulle tassuda wiimse päwal.)

(Minna ütlesin wasto: „Mis sa minnust rāgid, kes ma ollen üks pattune loom. Rāgime parrem Temmast, kes pühha on, ja sai meie ülleastimiste pärrast pattuste sekka arwatud!“ Ja siis ma wõtsin Daweti laulo rāmato kappi peält, ja istusime mollemad sāngi āre peäle, ja ma luggesin sedda 121 laulo, kus esimesesed sannad on „Ma tõstan ommad filmad ülles nende māggede pole, kust mo abbi tulleb.“ Ja lõppetuse sannad on: „Jehowa hoiab so wāljaminnemist ja sinno sisetullemist nüüd ja iggaweste.“

Tānna ollin minna jälle haige: mo jallad ollid ni külmad, kui ühhe surmolehha jallad woiwad olla. Ma mõtlestin: Kas mitte peaks mul parrem luggu ollema kiristokane al, kui siin kiristokane peäl. Seft mis on sefinnane mailma rōõm ja illo mund parremat, kui üks kiristokaas, mis wimaks ka pōrmuks ja nullaks saab, kui hing on ihhust ārralāinud. Ja kui se hing ustus, siis kukub ta kui üks kallis perl armo merre süllesse: ja kui ta olli usmata, siis langeb ta kui tõrwa tiff pōrgo tüllesse.

Oh ma ollin eile nenda kurb, ja otsego mani mahha surrutud, kui se haigus hakkas mo peäle tullesse. Ma wantasin omma filmade watamist õige omma süddame wiimse pohja sisse watama, kus ta on ennast senna sisse ārrapetnud. Ma teen ühhe utse teise järrele lahti, ja watan raggudest ning seinde wahelt ka weel lābbi õige terrawaste; ja siis ma leian nago puhta linna peäle kaetud ollewad pahha tigimudda ning konnakuddo ülle.

Kül se on waewalinne assī nenda omma ennese surma kambri sisse alla astuda, ja otsego allaminna pōrgohanda, agga siiski peab se enne ollema, et siis murrelik hing woiks tõeste hūda omma wallo sees: „Wata, Jummal, siin ma ollen, ja ollen waene, ning polle

mul muud, kui üsna pattomudda. Agga wõtta sinna sedda minno peält ärra, ja heida sedda ennese tahha, ja siis anna mulle armust üks jaokenne sinno Waimust, sest ma ollen sant ja terjaja, ja mul ep olle middagi, mis ka mo omma olleks, kui agga mo pattud, mis ma ollen teinud."

Dh eilse päwa ollen minna kül saddakord ommas waimus põlwili Temma ette mahhaheitnud, ja ma pallusin wägga ärdaste. — (Ja siis ma mõtlesin jälle Petrusse ärrasalgamisese peäle, ja kui kuk kolm korda laulis.) — Ja pärrast tulli jälle se laulosalm mo mele, sest laulust: „Pääw atab ärra und ja ööd," — ja kus saamad on: „Kuk, linnokesesed Jum-mala, nüüd kiitwad sure heälega, kes sõdab neid ja kattab."

(Ja Jummal hallastas mo peäle, ja mo südda sai jälle kinnitud. — Iggaüks, kel õht on, se kiitko Jehowat. Halleluja!)

11.

Tänna luggesin üh'e ue ramato seest üht laulo, mis wägga minno mele pärrast, (ja mis woib ka laulda selle wiisi järrele: „So hing oh Jeesus tehto mind").

Dh jubhata, mo Jeesus, mind,
et saatfin taewas nähha sind,

kus sinno armo walgustust
keik pühhad kiitwad iggawest.

Dh ellowürst, mind hoia sa,
et woitfin waewast pääseda,
et ussi pesast lahti saan,
ning Sinno taewa selgust nään.

Ei minna kölba Sinnule,
siis tulle armust minnule,
ja wi mind ülles taewasse,
mo ihho hinge ühtlasse.

Kui ihho handa pantakse,
mo surnotehha fantakse,
siis lasse wiimselt auuga
ta touda ingli illoga.

Nüüd ollen jälle rõmustud,
keik murre minnust waunud,
mo helde Jeesus minnoga,
kui peigmees omma prudiga.

12.

(7. III.)
„Dh, et sa mo käsud peatfid, siis olleks
so rahho kui weepiad, ja so õigus, kui merre-
laened!“ Se kirjatunnistus ligub mo filmade
ees nago rahholip, ja selle sees woidab mo
kalli Onnisteggia pühha südda waitkses pühhit-
susses.

„Kes isja eht emma ennast armastab kui mind, se ei olle minno wäärt.“ Sedda ütles Se, kes taewast ja maad on lonud omma keigewägewama Sanna läbbi. Mis on üks inimme, üks pörm, üks middagi. Kui Summal käsib: Irra olgo sind ennast, siis on tedda ärrapühitud!

Kes tohib Jehowa tefid laita, ja temma kirja tunnistussed tähiaks aiada? Teie targad, kes teil Pea täis mailma tarkust, käige ommetige ükski pennikoorm nende seltsis, kes Summala kotta töttawad. Pange ommeti üks ainusgi kord ka põlwed mahha, et tösfidusse walguis saats teie ümber paista.

Kes woib iggawest õigust nähha sada, kui ta õige terwelt keige omma ihho ja hingega ennast ärrapörad tõe tee peält walle tee lahtmette pole.

(Ma käin kui palja jalgo nõggeste wahhelt läbbi, agga sinna Jehowa olled mo tuggi alati, mo kilp ja mo kroon iggawest.)

13.

(29. III.)

Rätserpa Abo Piso tulli tänna meile, ja rätis paljo Summala sannast, agga ma arwan, et need sannad tullid keif temma suust, agga mitte üks ainus temma süddamest. Se näitab mulle, nago ta ollets omma süddame tunnistust peält poolt libbedaks aianud nende kirja tunnistuste luggemisse ning pähhä õppi-

misstega: agga seestipiddi aiab se wanna patune südda omma mailma lusti õige julgeste ja tuggewaste eddasi.

Se on kui üks kurri lind, mis pesa peält istub, ja omma pehme tiwade sulgede al auldub potad wälja, mis temma ennesest weel kurjemad on.

Se on kui wäljaspoolt kennaste malitud ja ehitud hone, agga seina palgide ja keige raode wahhelt paistab se muddarojus wälja, ja haifib surmahaiso: nenda on ka keif temma head sannad kui patto õhhust läbbi aetud ja puhhutud.

Ta on kui haljas koor ühhe mäddand onna ümber, — koor on temma ümber nenda lahtine, et kui sa peält ärrawöttad, warfi arro saad, et se ep olle mitte ühhe terve onna koor, et ta kül alles haljas wäljapaistab.

Ta on üks pahha rojane asfi ühhe uhke waagna peält, mis ülle äre aiab, ja ei sa omma häbbi mitte ärrasalgatud. (Summal hallastago keifikide peäle, kelle tend, mis süddamest tullewad, aiawad walleks nende sannad, mis suust tullewad. „Ei sa keif minno jure, kes Issand, Issand, ütlewad, waib kes minno Issa tahtmist tewad, kes taewas on.“ Reed on Jesusse sannad, kelle su sees polle mitte pettust leitud, ja kelle sannad ollid keif tösfised, ja kui üks Amen.)

14.

(30. III.)

Oh mis hirmus on se kuulda, kui meie kaks tüdrekut teine teisega ridus, et ükski ei tahha järrele anda, egga keik heaks pööbda, nenda kui kirri kääsib: waid kihhutawad omma wiha ikka tullisemaks põllema. Se riid on nüüd kül wähhemaks jänud, kui ta enne olli, agga siiski tulles wanna kurrat weel monnikord jälle taggasi omma maiasse, kust ta näitis ennast jubba wäljaläinud ollewad, ja annab ommad tullised loukoera silmad nähha, ja ommad terrawad mõrtsuka küned tunda. Issand Summal, te sinna, et se loukoera werri peaks kadduma nende hinge soonte seest, ja et need kiskjad lomad ühe waese inimesse süddames wiiksid ärralämmatud sada, et nende hing kurekus kinni jääks. Egga maallused pimmedusse lomad ei pea mitte iggawesses walgusses ellama, sest nende koht on pörgotulli, mis ei kustu, ja kus se üs on, mis ei sure.

(Sinna olled ütelnud: „Insad on need rahhonoudjad, sest nemmad peawad maad pärima.“ Se Ma wiib olla rahholinne südda hädda orgus, ning iggawenne illo so pühha mäe peäl.)

15.

(=)

(Ma läksin ouest puud toma ahjo, ja pind läks mo jalla sisse, paslad ollid laggunud.

Ma tõmbasin kül kohhe sedda kurjateggiat wälja, agga werri jooksis sukkast läbbi toa parranda peäle. Oh pahha, praego wallutab kibbedaste. Ma mõtlefin: Kui sesuggune pind tulles hinge sisse, kui wallus wiiks ta siis weel olla! Agga monni arwab ka, et usklikko hingele ei peäse nemmad ni rutto sisse tulles, kui jalla sisse, sest muido olleks neid jo ni paljo seal sees, et ei sagi ennam neid wälja tõmmata. — Kust wõtta! Hinge paslad on weel ennam laggund ja katti, kui need, mis jalge al on; ja meie nõdra kää kiskumisse pärrast jääsid patto pinnad kül keik senna sisse maddanema, kui mitte üks pühha kääsi neid armust wälja ei tõmba, Selle kääsi, kes ütles: „Minna ollen se Issand, so arst!“

16.

(2. IV.)

„Süggaw on surmutte ummi, ning maddal nende padjake põrmust.“ Se on selle mailma au, sest muld peab jälle mullaks sama, ja põrm peab põrmo kõrwas maggama. — Agga hinge polle mitte ennam seal pimmedas haidas: ta ellab Issanda aurikis, ja lautab ommad tiwad laiale ellojõe kalda äres, ja lasseb ennast senna sisse oioma, ja lendab ülles, kus keige kõrgem asse on tal teada.

Mil sawad minno käd ka
mo rinna peäl kord hingata,
ja minno wässfınd fehha siis
kül maggada seäl mulla sees.

Siis keif mo hawad terweks saand,
ja sind, mo Jesus ollen näind,
ja watan Sind seäl iggawest,
kui omma hinge peiokest.

Siin Ma peäl tahhan põlwili
Sind kummardada filmili:
seäl taewas tahhan lõymatta
Sind kita pühha seltsiga.

